

Pauluswerk

Overwin het kwade door het goede

ontmoeting

Jaargang 19 - oktober 2015
nummer 3

Vluchtelingen in Europa en Nederland:
handelen in het belang van de vluchteling 2

Schrijverscafé 3

Gedachten over soberheid, de nieuwe rijkdom 4

Overpeinzingen van een ambassadeur van de Pauluskerk 5

Bij mensen de mogelijkheden eruit halen
die erin zitten: gesprek met koster Ab Mantingh 6

Geven om elkaar, rekening houden met al het leven op aarde 7

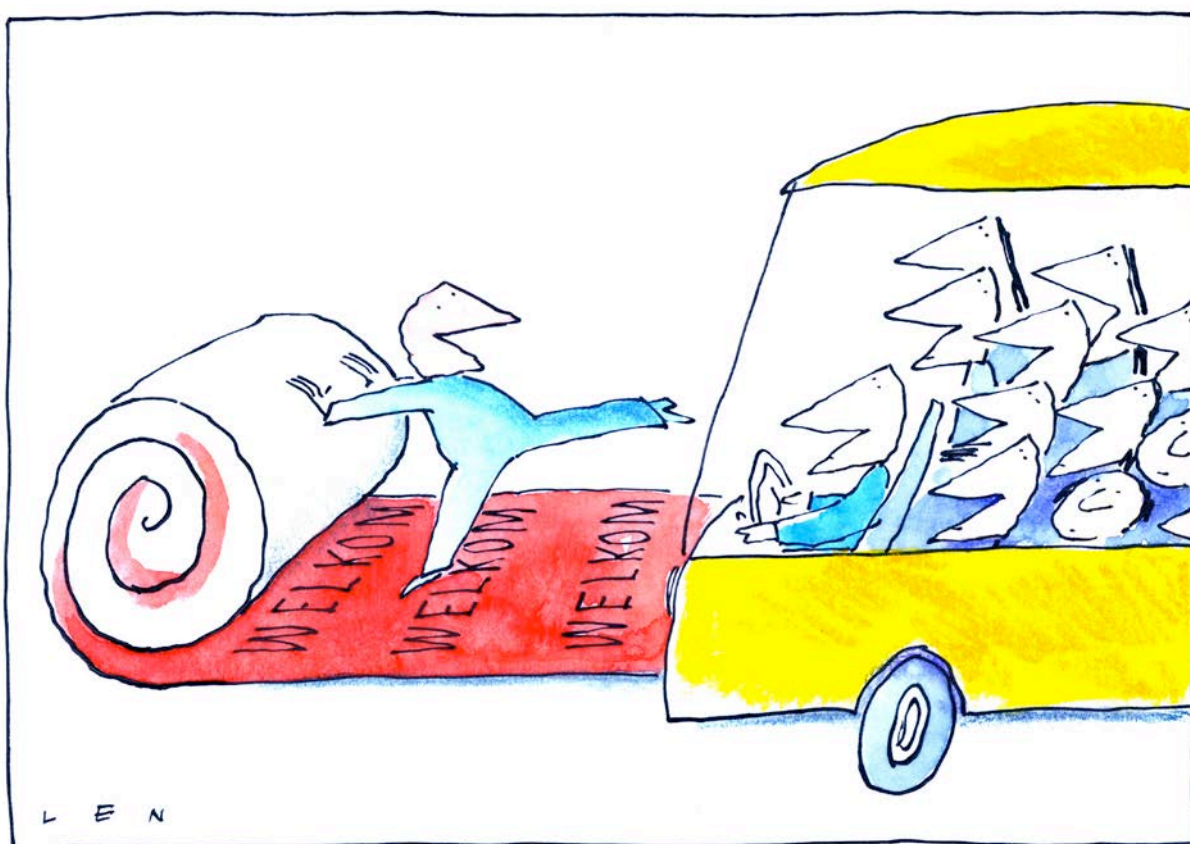
“Wie had dat gedacht” 8

bezinning

daadwerkelijke hulp

Vluchtelingen in Europa en Nederland: handelen in het belang van de vluchteling

De afgelopen periode is een grote stroom vluchtelingen op gang gekomen, richting Europa, vanuit Syrië, maar ook uit andere landen in het Midden-Oosten, uit Afrika en Azië. Eerst naar de grenslanden, nu ook Europa in, naar Duitsland, naar Zweden, Nederland. De afschuwelijke beelden van lichamen van verdrinken mensen staan je nog scherp voor ogen. Recent de beelden van eindeloze rijen wachtende mensen op perrons waar geen trein vertrekt of bij grensposten waar niemand wordt doorgelaten. Het zijn ten hemel schreiende beelden, die weinig mensen koud laten. En niet zonder gevolgen. De bereidheid van mensen om iets te doen, is enorm op dit moment. Het Rode Kruis meldt, dat zich op 1 dag 7700 mensen hebben gemeld als vrijwilliger. Ook bij de Pauluskerk melden zich dagelijks mensen die "iets" willen doen. Al die positieve energie onder de mensen is alleen maar een reden tot vreugde. Als de nood aan de man of vrouw is, moet je wat doen, vindt men. Dat alles in tegenstelling tot de politiek. Daar is de sfeer veelal negatief. De discussie wordt vooral bepaald door de vraag: hoe houden wij "ze" zo veel mogelijk weg uit Europa en, als ze dan toch komen, hoe houden wij het aantal in ons land zo klein mogelijk. Zie het gehannes over de verplichte verdeling van aantallen over Europa.

Het meerderheidsbesluit binnen Europa is nauwelijks genomen of Slowakije legt de zaak voor aan de rechter. Verdelen OK, maar niet of minder bij ons. Angst regeert in veel landen, zoals zo vaak. Het is van groot belang, dat we er in Europa en Nederland in slagen een goede balans te vinden tussen dat gevoel van veel burgers: "we willen iets doen" en de politiek van de angst, die veel politici beheerst. Emotie alleen en angst, beide zijn geen goede raadgever. Een paar bijdragen voor de discussie van mijn kant, ook vanuit onze jarenlange ervaring met vluchtelingen in de Pauluskerk. Allereerst. We moeten niet overdrijven. Het aantal vluchtelingen dat nu naar Europa komt

is hoog, maar geen reden tot paniek. Na de Eerste en Tweede Wereldoorlog hebben we voor heter vuren gestaan in Europa. Opvang en asiel van honderdduizenden vluchtelingen, misschien zelfs meer dan een miljoen, op een totale bevolking van meer dan 500 miljoen mensen, dat kan niet echt een probleem zijn, zeker niet in de rijke landen. Bovendien beschikken de meeste Europese landen over goede instituties en instrumenten om te handelen, zoals in Nederland het COA. Daar piept en kraakt het nu, logisch, maar niet onoverkomelijk. Er is geen sprake van een vluchtelingen "crisis" of een – "tsunami". Er is oorlog niet zover bij ons vandaan en dus komen er vluch-

telingen. Dat was en is aan de orde van de dag, helaas. Laten we niet in de val trappen van sommige politieke partijen, die een trieste, maar op zichzelf helaas "normale" situatie alleen maar zo framen, omdat zij daarbij garen (denken te) spinnen. De partij Leefbaar leefde in de veronderstelling, dat het zin zou hebben een hek rond Rotterdam te plaatsen. De volgende dag meldden zich de eerste vluchtelingen en ging de noodopvang in de sporthal van EUR open. Illusie en valse verwachtingen scheppen, dus.

Twee: angst is geen goede raadgever. Vertrouwen wel. Politici doen er verstandig aan om

eerst maar eens gewoon naar de mensen te luisteren. Daar zijn ze van. Een groot deel van de mensen straalt positieve energie uit, nu, als het om vluchtelingen gaat. Dat was in het verleden wel eens anders. Sluit daarbij nou eens aan en leidt vervolgens die positieve grondhouding in goede banen met een goed plan, voor de korte en lange termijn. Laat het niet tot een open einde-regeling komen. Bepaal het speelveld en de spelregels, vooraf, met elkaar. De directeur van het SCP, Kim Putters, bepleitte een nieuw soort democratie voor en vanuit deze situatie. Prima idee, lijkt mij. Daarmee creëer je draagvlak en voorkom je, dat angst en die ellendige en onnodige vreemdelingenhaat op de langere termijn toch weer de kop gaan opsteken.

Het uitgangspunt daarbij moet zijn: niet: hoe rotten ze zo snel mogelijk weer op. Maar een menselijke aanpak: wat is het belang van de vluchteling zelf? Dat is ook het uitgangspunt, dat de Pauluskerk al jaren hanteert, ook bij BBB. De Pauluskerk kent zeker geen "terugkeerbeleid". Wij hanteren als principieel uitgangspunt: het perspectief op beter voor de persoon in kwestie. Dat kan betekenen: verblijf in Nederland, in vele gevallen graag en veel meer en ruimhartiger dan de overheid nu toestaat. Het kan ook betekenen: terugkeer, als er zicht is op meer perspectief in het land van herkomst en het veilig kan en gezond. Van daaruit laat zich een beeld schetsen voor hoe verder, kort en lang.

Voor de korte termijn. Wees ruimhartig, nu de nood aan de man is. "Na het bombardement", zei mijn Rotterdamse moeder, "werden wij

opgevangen en geholpen, dus waarom deze mensen niet". Eens. Met de kanttekening, dat vluchtelingen niet gezellige hotelgasten zijn, die na een weekje genieten weer vanzelf vertrekken. Het zijn veelal vermoeide, teleurgestelde, ontheemde en vooral getraumatiseerde mensen, die langer zullen blijven. Opvang, hulp, zorg en eerste integratie in Nederland van deze mensen is langdurig en lastig en dus allereerst een zaak van de professionals. Zoveel mogelijk bijgestaan door vrijwilligers, zeker. Maar in die volgorde. Ik snap de reactie: nou willen we wat doen en dan is het weer niet goed. Maar toch, ook voor de korte termijn is het zaak naast de (goede) emotie het goede verstand te laten spreken. Ik hoor ook COA en het Vluchtelingenwerk zo reageren. Anders houden we het niet vol en erodeert het prachtige draagvlak dat er nu is. Om diezelfde reden is het de vrijwilligers van de Pauluskerk verboden zelf vluchtelingen in huis op te nemen. Het begint mooi, maar eindigt maar al te vaak in een drama aan weerskanten.

Voor de lange termijn. We moeten vanuit Europa structureel werken aan het wegnemen van de oorzaken voor het moeten vluchten langs ellendige, gevaarlijke en door smokkelaars misbruikte routes. Ook hier geldt het principe van het belang van de vluchteling zelf. Bondskanselier Merkel lijkt het hart op de goede plaats te hebben, maar ze heeft ook haar verstand niet in de zak. Duitsland kan die enorme groep, vaak hoogopgeleide vluchtelingen goed gebruiken. Alleen wat "braingain" is voor Europa, is "braindrain" voor de landen in kwestie. Dat is op den duur voor niemand goed, lijkt mij. Als straks half Syrië leeg is, wie

moet dan dat land weer opbouwen? Voorkomen is dus veel beter dan genezen. En voorkomen betekent, volgens mij, niet het CDA-idee van de safehavens. Het lijkt mij bovendien beter, dat dat idee niet uit Nederland komt. Het betekent wel opvang in de regio, maar dan niet vanuit het kabinetsidee om mensen weg te houden. Maar als begin van de opbouw van een nieuw bestaan. Daar kan Europa bij helpen, daar moet Europa bij helpen en dan goed. Dat betekent niet enige tientallen miljoenen, maar miljarden. De voorzitter van de Vereniging van politieke vluchtelingen in Nederland, Gabor, schat zo'n 10 miljard Euro. Maar dan heb je ook wat. Het betekent ook ingrijpen in Syrië zelf om daar een basis te leggen voor herstel van vrede en veiligheid. Rusland begint steeds meer rechtstreeks betrokken te raken daar. Dat is iets anders dan het land van bovenaf bombarderen en dan de boel de boel laten, zoals destijds in Libië. Maar een constructieve coalitie van Rusland, VS en Europa zou wonderen kunnen betekenen voor het wegnemen van de vluchttoorzaken en het bouwen aan een nieuw Syrië, dat perspectief biedt aan haar mensen.

Er is veel positieve energie onder de mensen. Politiek, gebruik die goed, zou ik zeggen. Maak zo'n soort plan, verzamel daar de burgers op en voer dat dan consequent uit, over een reeks van jaren. Dat zou een hoop ellende en frustratie kunnen voorkomen, daar en hier.

Dick Couvée

Uit het Schrijverscafé

In deze rubriek publiceert de redactie, met instemming van de auteur, een gedicht dat werd gemaakt tijdens het "schrijverscafé" in de Pauluskerk.

*De lei
gewonnen in de bergen
uitgesleten door weer en wind.
Gepolijst, omlijst
door een raampje.
De griffel en het sponsje
vertellen een verhaal
uitgewist door de regen.*

Rieneke

*Ik ben geen communist, vakbondslid
Katholiek of Jood
Ik pas niet in een hokje
Ben gewoon een mens
Ga net als iedereen
Ooit een keertje dood*

Eric

Steun de Pauluskerk

Als u het werk van de Pauluskerk wilt steunen, kunt u een bijdrage storten op een van de onderstaande banknummers:

Stichting Diaconaal Centrum Pauluskerk:
NL17INGB0005450726

Commissie van Bijstand Pauluskerk:
NL30INGB0005566116

Vereniging Vrienden van de Pauluskerk:
NL42INGB0005173535

Pauluskerk Vluchtelingenwerk:
NL44INGB0000128044

“Going nowhere ... isn’t about turning your back on the world; it’s about stepping away now and then so that you can see the world more clearly and love it more deeply.” Leonard Cohen

Gedachten over soberheid, de nieuwe rijkdom

“De taart is op” zei mijn vriend gisteravond toen ik hem vertelde dat ik ging schrijven over soberheid. We keken naar onze bordjes en genoten van de laatste kruimeltjes.

Soberheid gaat over verschillende zaken, over eenvoud, afstand doen, tevredenheid, rust en stilte. Veel mensen zijn, sinds ze het zelf met minder moeten doen in tijden van economische “stabilisering”, ook de voordelen gaan inzien van het zogenaamde consuminderen en maken pas op de plaats. Zelf verlang ik naar soberheid en laat al maanden de televisie uit, ga niet meer winkelen en maak avondwandelingen langs de rivier in plaats van naar de sportschool te gaan.

Regels passen bij soberheid.

Ik at elke dag netjes op hetzelfde tijdstip, en niet alleen met een bord op schoot, achteloos mijn Facebook checkend, maar met anderen. Eten werd een ritueel, elke avond weer. En niet zoals vaak gedacht wordt, een overvloed aan eten, maar een sobere maaltijd die door het gezelschap en de waardering ervan een koningsmaal wordt.

Het vasten maakt dat je je gaat focussen op andere zaken dan de eerste levensbehoeften. Vasten scherpt je geest. Er treedt een verstillings op en uiteindelijk ontstaat een verbinding met het grotere geheel waar je deel van uitmaakt. Uiteraard na het gevecht dat ongeveer

Soberheid betekent afstand doen van bezittingen. In de verhalen over bijvoorbeeld de heilige Franciscus gaat het over het “afwerpen” van bezittingen.

Bezitloosheid maakt vrij, je hoeft immers geen angst te hebben dat je bezit wordt afgenomen of dat je het verliezen zal. Je wordt niet meer afgeleid door bezit, en niet meer geleid om steeds meer te bezitten. Afstand nemen van materiële dingen maakt dat er ruimte ontstaat, om meer te zien, ontvankelijker te zijn voor de kleine dingen die dan eigenlijk heel groot blijken te zijn.

De kerkvader Eckhart zag ook het “niets willen, het niets weten en het niets hebben” als een ideale gemoedstoestand. Uit dit verlangen naar het niets, naar de afzondering, danken we een prachtig fenomeen: de mystiek. Een levenslange oefening in spiritualiteit. Niet alleen de kerkvaders, ook in de grote dichters horen we echo’s van dit verlangen naar het “alomvattend niets”. Een mooi voorbeeld hiervan zijn voor mij de volgende dichtregels van T.S. Eliot uit *The Four Quartets*, East Coker (1943):

“I said to my soul, be still and wait without hope, for hope would be hope for the wrong thing; wait without love, for love would be love of the wrong thing; there is yet faith, but the faith and the love are all in the waiting. Wait without thought, for you are not ready for thought: So the darkness shall be the light, and the stillness the dancing.”

Als mensen in de lente al vragen waarom ik weer niet op vakantie ga, moet ik vaak denken aan wat de filosoof Blaise Pascal (1623 – 1662) schreef in zijn *Pensées*:

“Maar als ik er nauwgezet over nadenk, heb ik ontdekt dat alle leed van de mens voortkomt uit het feit dat men niet weet hoe alleen in een kamer te verblijven, en hier plezier aan te beleven”.

Dus naast het opgeven van bezit, is het ook bevrijdend om het verlangen naar andere plaatsen, verre oorden, naar roem, naar een geliefde die eens zal komen, op te geven. Dit

Helaas wordt het verlangen naar soberheid doorkruist door de prikkels die ons constant bereiken, of beter die we constant opzoeken: het nieuws, de sociale media, en andere zaken die ons soms behoorlijk opjagen. Want het is moeilijk om je echt af te sluiten. Een paar maanden geleden deed ik het.

Met weemoed denk ik terug aan de islamitische vastenmaand afgelopen zomer. Mijn eerste volledige maand Ramadan. Uiteraard kennen we dit ook in de christelijke traditie, de vastentijd. Dit houdt meestal in dat men naar eigen inzicht iets achterwege laat, bijvoorbeeld suiker, alcohol of vlees. Het is nooit verkeerd om de keuze te maken om jezelf regels op te leggen.

drie dagen duurt, waarbij de stemmen moeten worden uitgebannen die je zeggen toch vooral op te houden met deze zelfkastijding.

Soberheid of zelfs onthouding was een kenmerk van het vroege christendom. Het waren de ascetische heremieten die zich terugtrokken in de woestijn en het zichzelf opzettelijk moeilijk maakten door zich te onthouden van voedsel en contacten met andere mensen en schepsels. Ze sloten zich op in letterlijk benarde posities, in spelonken, op palen of in andere nauwe ruimten. Alles met als doel dichter bij God te komen en het wereldse leven te ontkennen en zich op te offeren.

bezweren is een overwinning en een goede start van een sober leven.

Tot slot maakt soberheid onafhankelijk. Je kunt er ook nog een stapje verder in gaan en afstand nemen van het systeem. Een goede vriend van mij heeft een keuze gemaakt om zo min mogelijk deel te nemen aan het economisch verkeer. Hij heeft een baan, maar hij probeert zo min mogelijk geldelijke transacties te doen. Hij is een initiator van de "weggeefkasten" die je steeds meer in het straatbeeld tegenkomt. Hier kunnen mensen spullen achterlaten die ze weg willen geven. Hij houdt zich bezig met het verbouwen van eigen groenten, en hij kijkt regelmatig bij het scheiden van de markt, of er nog bruikbare spullen zijn die hij kan meenemen voor consumptie of om aan anderen te geven. Een keer bracht hij mij groenten die hij had gevonden. Hij vertelde erbij hoe belangrijk hij het vond dat er mensen zijn die de zaken in de marge, - de groenten die blijven liggen in dit geval, oprapen en de waarde ervan hiermee teruggeven. En die zich, door de achtergebleven groenten op te rapen, ook in de marge begeven. Het voelde bijzonder om de groenten in ontvangst te nemen, en ik heb er een lekkere soep van gemaakt.

Maar de niet gekozen soberheid vind je ook in de stad. Tussen alle dure winkels en volle terrassen herken ik hen die een in ultieme vorm van soberheid leven. Ze bestaan (juridisch) niet. Op mijn werk bij de Nico Adriaans Stichting

hebben we net zoals in de Pauluskerk sinds begin van dit jaar een opvangplek voor mensen zonder verblijfstitel. Deze mensen hebben niets anders dan een plastic zak met wat persoonlijke spullen en slapen elke nacht op een "eigen" bed met twintig man op een zaal. Opvallend is de weerbaarheid van deze mannen en de glans in hun ogen wanneer ze

me goedemorgen wensen elke morgen wanneer ik op mijn werk kom. In het hoofdartikel staat een prachtig pleidooi voor het op een waardige en positieve wijze ontvangen van vluchtelingen. Laten we ons beraden op onze soberheid zodat we plaats kunnen maken voor de ander. Het zal ons verrijken.

Corien de Gier

Overpeinzingen van een "ambassadeur" van de Pauluskerk

Even de balans opmaken met korte steekwoorden in willekeurige volgorde: vluchtelingenstromen, oorlogen, aanslagen, nepparlement, fascisme, armoede, godsdienstwaanzin, zelfmoord, ziekte, chaos, fraude, zelfverrijking, massahysterie, klimaatverandering, depressie, onverdraagzaamheid, zinloosheid, ouderdom, gebreken, dementie, verkeersdoden, begrotingstekort, Griekenland, Syrië, IS, zeespiegelstijging, vlieggrammen, treinontsporingen, scheepsrampen, zwartgat.

Het is niet alleen een economische maar ook een natuurwet: een balans moet in evenwicht zijn. Wat staat er aan de andere kant, dat voldoende gewicht in de schaal legt om in balans te blijven? Daaraan zal iedereen in zijn of haar eigen leven invulling moeten geven. Voor velen is de Pauluskerk een veilig onderkomen dat bescherming biedt tegen negatieve balansposten in het leven. Het overeind houden van die organisatie vergt veel inspanningen. Betaalde krachten, vrijwilligers, bestuursleden, sympathisanten én bezoekers hebben hun handen vol om met alle verschillende karakters en culturele achtergronden respectvol om te gaan. Iedereen heeft gelijke rechten: vrouwen,

mannen, blanken, zwarten, gelovigen, ongelovigen, hetero's, homo's, transgenders, ouderen, jongeren, hoogopgeleiden, laagopgeleiden, optimisten, pessimisten, verslaafden en daklozen.

Laten wij elkaar met volle kracht stimuleren om te genieten van aangename en vooral leuke dingen. Muziek, kunst, literatuur, wetenschap, werk, sport, natuur, humor en vriendschappelijke relaties. Dat kan bijdragen aan voldoende gewicht op de weegschaal om in balans te blijven. Uiteindelijk zijn wij allemaal gelukzoekers.

Hans Valkenburg

Leg voldoende gewicht op de weegschaal om in balans te blijven

Bij mensen de mogelijkheden eruit halen die erin zitten: gesprek met koster Ab Mantingh

De afspraak met Ab staat gepland voor een woensdagmorgen in september om 9 uur. Voor de deur van de Pauluskerk staat al een rij mensen te wachten tot het Open Huis begint. Binnen wordt alles in gereedheid gebracht voor de ontvangst van de bezoekers.

Omdat het in de kosterij altijd druk is, stelt Ab voor het gesprek te houden in de kamer van het kledinghuis. Tussen de rekken met keurig gesorteerde tweedehands kleding en schoenen, nemen we plaats aan de tafel. Ab vertelt dat hij vroeger weleens langs de oude Pauluskerk liep, maar er nooit binnenkwam. Hoe kwam hij er uiteindelijk toch te werken? "Jarenlang heb ik in het bedrijfsleven gewerkt. Technische bedrijfskunde met specialisatie logistiek, dat is mijn vakgebied", vertelt Ab. Hij vervolgt: "De auto van de zaak werd steeds groter, de telefoons steeds kleiner, en toen ik 50 jaar werd, vroeg ik me af of dit nu alles was, of dat het tijd werd om nog een keer iets anders te gaan doen. Ik zocht iets waarbij ik met het product mensen te maken kreeg en nam ontslag uit mijn functie projectleider bij Luxaflex. Ik ging werken bij de organisatie Hulp in praktijk, die vrijwilligers uit kerken zocht om die met hun talenten te kunnen koppelen op plaatsen en bij mensen die hen dringend nodig hadden. Deze werkwijze hebben we ook in Afrika geprobeerd

arzelen: "Mensen helpen die problemen hebben. Dat is het grote verschil met het bedrijfsleven. Bij mensen de mogelijkheden eruit halen die erin zitten. Ik krijg veel ruimte om de kosterij vorm te geven. We zijn druk bezig om activiteiten op te starten met als doel mensen een zinvolle dagbesteding te geven. Dat willen we combineren met de kans om werkervaring op te doen, een vak te leren. We gaan fietsmakers uit de buurt informeren omtrent onze plannen een kleine fietswerkplaats op te zetten. De bedoeling is, dat bezoekers onder begeleiding kleine reparaties gaan uitvoeren. We zullen niet in concurrentie met de vakhandel treden, want het blijft kleinschalig. Het is gericht op mensen die geen fietmaker kunnen betalen en bij ons een kleine reparatie kunnen laten doen voor weinig geld. Daarnaast zijn er goede contacten met schoonmaakbedrijf VLS. Zij gaan training geven aan mensen in de Pauluskerk, hoe schoonmaakwerk gedaan moet worden. Ook gaan we mensen in de keuken van een restaurant plaatsen om daar

zijn er spanningsvelden. Bezoekers die we aan het werk proberen te krijgen, moeten leren om afspraken na te komen. Sommige bezoekers kunnen of willen niet meedoen aan een van de projecten. Van dwang is uiteraard geen sprake."

De kosterij moet over veel talenten beschikken om al deze projecten van de grond te krijgen en gaande te houden, meent de redacteur. "Gelukkig hebben we een aantal stabiele betaalde krachten en vrijwilligers, die op cruciale posten in onze organisatie processen begeleiden en bewaken", zegt Ab. "We doen trouwens ook veel aan sport", vervolgt hij. "Bastiaan begeleidt het hardlopen. De afvaardiging van de Pauluskerk deed succesvol mee aan de marathon van Rotterdam. Edita gaat het fietsen begeleiden en kan op die manier mensen de stad leren kennen.

Thuy is verantwoordelijk voor de bezoeken die door medewerkers, vrijwilligers en bezoekers aan het fitnesscentrum in de buurt worden gebracht. Zelf houd ik me bezig met het zwemmen in zwembad Oostervant. Sommige bezoekers krijgen daar zwemles en er kan recreatief gezwommen worden. Met een 100 badenkaart kunnen we daar voordelig terecht. Voetballen doen we ook. Dat is buiten, waardoor het soms lastig is om goede afspraken met de deelnemende bezoekers te maken. Daarnaast hebben de betaalde krachten van de kosterij de gelegenheid deel te nemen aan weerbaarheids training, dit om elkaar en de bezoekers een veilige plek te kunnen bieden."

De redacteur vraagt of al deze activiteiten financieel te dragen zijn. "We krijgen veel voor elkaar door gesprekken met organisaties en bedrijven", antwoordt Ab. "Daarnaast steunt de vereniging Vrienden van de Pauluskerk veel van de activiteiten. Maar het is elke keer weer een uitdaging en het vraagt creativiteit om met weinig geld zoveel mogelijk te bereiken."

We naderen het tijdstip dat Ab zijn volgende afspraak heeft in de Pauluskerk. Hij krijgt gelegenheid voor een slotwoord. "Mensen hun eigenwaarde teruggeven, door ze te laten deelnemen aan activiteiten en ze indien mogelijk uiteindelijk aan betaald werk te helpen, dat geeft veel voldoening. De Pauluskerk is een leuke club met veel talentvolle mensen. Ik ben dankbaar dat ik met de andere betaalde krachten en de vrijwilligers daarvan onderdeel mag uitmaken. De mooiste beloning is, wanneer je mensen ziet opbloeien."

Ab neemt nog even plaats achter zijn bureau, voor de foto. Hij heeft ons inzicht gegeven in een boeiend onderdeel van het werk van de Pauluskerk.

Hans Valkenburg

Ab Mantingh: bij mensen de mogelijkheden eruit halen die erin zitten

van de grond te krijgen en daar zijn ook de eerste resultaten geboekt. Uiteindelijk moest het bedrijf afslanken, waarbij de buitendienst, waaronder ik viel, werd gesaneerd. Daarna kwam ik in dienst bij Children Asking, waar hulp werd geboden aan straatkinderen in Brazilië om deze onder andere uit de kinderprostitutie te krijgen. Ook deze organisatie was financieel te zwak om in een volledig salaris te voorzien. Vervolgens werkte ik nog twee jaar bij Dok010, een re-integratiebedrijf in Overschie. Toen las ik de advertentie van de Pauluskerk, waarin een hoofdkoster werd gezocht. Ik solliciteerde en werd aangenomen." De redacteur vraagt wat Ab motiveerde om in de Pauluskerk te gaan werken. Ab reageert zonder

werkervaring op te doen. Een aantal bezoekers gaan we onderbrengen bij een groenbedrijf, om daar in de buitenlucht stage te lopen. Ik besteed veel tijd aan het benaderen van organisaties en bedrijven die onze bezoekers een kans willen gunnen. Voor veel werkzaamheden wordt wel als eis gesteld dat mensen Nederlands spreken en begrijpen. Dat is met name voor de veiligheid. Gelukkig zijn er in de Pauluskerk succesvolle taallessen. We kunnen de aanmelding van belangstellenden voor die lessen bijna niet aan. Taalvaardigheid is noodzakelijk om te kunnen slagen in onze samenleving. De mensen die werkervaring mogen opdoen, moeten wel over een verblijfsvergunning beschikken. Uiteraard

Met deze titel wordt het belangrijkste gezegd over kerken die zichzelf 'groene kerk' durven noemen. In dit artikel gaat het over het groeiende aantal geloofsgemeenschappen (kerken, gemeenschappen, een paar moskeeën) dat stappen wil zetten om te verduurzamen. Aan het eind van dit stuk staat de vraag of het eigenlijk niet heel vanzelfsprekend zou zijn dat de Pauluskerk zich voegt bij de andere 'groene kerken' van ons land.

Geven om elkaar, rekening houden met al het leven op de aarde

Er wordt overal gesproken over duurzaamheid. Ook binnen kerken is het een onderwerp dat veel aandacht krijgt en waar steeds vaker op een concrete manier aan gewerkt wordt. Duurzamer willen leven heeft alles te maken met geloof, met de manier waarop je omgaat met je 'naaste'. Beter gezegd, het gaat om jouw omgang met mensen, dieren, planten in je directe omgeving en ver weg. Maar het gaat ook om dingen die vandaag gebeuren en hun invloed op wat in de toekomst staat te gebeuren. Zo uitgelegd gaat het bij een duurzame manier van leven om een begrip dat heel veel insluit. Dankbaarheid voor al wat leeft is misschien wel de kern ervan. In praktische zin gaat het om sociale aspecten, over wat we met ons geld doen en onze aandacht voor de natuur. En daarbij moet je ook nog eens verder kijken dan je neus lang is! Die manier van denken en leven past goed bij de Pauluskerk.

Kerk in Actie en Tear zijn een paar jaar geleden een actie gestart om geloofsgemeenschappen (van allerlei soort) over te halen te tonen dat ze een duurzame(re) samenleving belangrijk vinden en dat ze daar zelf ook aan willen bijdragen. Het is niet logisch als kerken zich afzijdig zouden houden van deze noodzakelijke maatschappelijke ontwikkeling. Zeker als we ons realiseren dat kerken vaak al sociaal actief zijn en een traditie hebben van aandacht voor mensen overzee. Kerken financieren of runnen inloophuizen, vangen vluchtelingen op, zijn betrokken bij voedselbanken, kijken om naar mensen in eenzaamheid. In het verleden waren veel kerkelijke vrijwilligers actief in wereldwinkels en solidariteitsbewegingen. Die sociale (diaconale) aandacht is een fantastische basis om verder te bouwen. Een kerk die wil 'zorgen voor de schepping' kijkt dan ook naar het beheer van haar gebouw, naar wat er gekocht wordt, naar hoe je omgaat met je omgeving en wat er met het geld gebeurt. Hiermee wil ik niet suggereren dat een 'groene kerk' tegelijk met al deze zaken aan het werk moet, maar wel dat een 'groene kerk' begint met het zetten van een paar stappen. Groene kerken proberen meer samenhang te krijgen tussen hun geloof en de sociale, ecologische en financiële aspecten van hun be-

staan. Je bent al een groene kerk als je belooft daar op een praktische manier aan te werken en je duidelijk maakt hoe je dat gaat doen. Bij de groene kerken gaat het dus heel erg om doen. Maar er is geen blauwdruk. We ontdekten wel een paar handige regels:

Waardeer de goede dingen die binnen de kerk gebeuren. Dit is een basis voor verdere stappen. Kijk eens goed naar de dingen die er gebeuren en waardeer het werk van de mensen die daar mee bezig zijn. Bouw verder op die ervaringen. Focus niet op problemen.

Iedere geloofsgemeenschap kan het beste die stappen zetten die goed bij haar passen. Het maakt bijvoorbeeld nogal een verschil of je een kerk bent op het platteland of in een stad als Rotterdam. Om het eenvoudig te maken, kan je op de website www.groenekerken.nl wel zien op welke terreinen je stappen kunt zetten (bewustwording, energieverbruik, natuur, inkopen, geldbeheer; binnen de kerk zelf kan je het kerkelijk beheer verduurzamen). Uiteindelijk kiest iedere gemeente voor haar eigen stap of pakket aan maatregelen.

We denken ook dat een 'behapbare stap' beter is dan een ambitieus groot plan dat het risico in zich heeft niet of nauwelijks uitgevoerd te worden. Je kunt zo ook vermijden dat er eindeloos vergaderd gaat worden. Een kleine stap is haalbaarder dan een groot plan en na elke geslaagde stap / activiteit, is er reden tot tevredenheid. Dat maakt het leven leuker!

Ga niet in je eentje aan het werk. Zorg ervoor dat je gedekt wordt door de kerkenraad of het bestuur. Zoek een paar medestanders, het hoeven er geen eens zo veel te zijn om echt resultaten te kunnen boeken. Als je om je heen vraagt, blijkt meestal dat er mensen in je buurt zijn die de bruikbare specifieke expertise hebben. Die vinden het vaak leuk om erbij betrokken te worden.

Via de website is het makkelijk om anderen te vinden die al ervaring hebben met verduurzamen. Er is enorm veel ervaring op dat gebied opgebouwd bij kerken. Eigenlijk hoeft je bijna nooit zelf iets uit te vinden, je kunt er vrijwel

altijd bij geholpen worden. Sta ook klaar voor mensen die jou iets vragen.

Er zijn nu meer dan 80 groene kerken in het land. Van elke kerk vind je een korte beschrijving op de website en je kunt met elke kerk zelf in contact komen. Groene kerken zijn er in alle provincies, behalve Limburg. In Rotterdam is er pas één, de Oranjekerk. Het spreekt voor zich dat zij best wat versterking in de stad kunnen gebruiken, samen sta je immers sterker! In de omgeving (Papendrecht, Gouda, Delft, Naaldwijk) zijn actieve groene kerken. De Pauluskerk zou niet misstaan in het rijtje duurzame kerken. Met haar aandacht voor de armoedeproblematiek, asielzoekers en zaken die elders in de wereld spelen, is het niet meer dan logisch om ook te kijken hoe de kerk nog meer kan bijdragen aan een duurzame(re) samenleving. Aanknopingspunten genoeg!

Uitgebreide informatie over de 'GroeneKerkenactie' is te vinden op www.groenekerken.nl. Je vind er ook een Toolkit voor Duurzaam Kerkbeheer en een Startpakket met allerlei tips.

Sjoerd van Schooneveld, medewerker voor de GroeneKerkenactie bij Kerk in Actie / vrijwilliger Pauluskerk.

“Wie had dat gedacht”

In deze rubriek deze keer een aantal foto's, gemaakt door Lisa Hendriks, van bezoekers “in beweging”.

Concentratie

Samenspel

Denkwerk

ACTIVITEITEN PAULUSKERK

Open Huis

Iedere dag van de week → 9:00 - 21:00 uur

Open Atelier

Maandag en donderdag → 13:30 - 16:30 uur

Medische dienst

 (uitsluitend op afspraak)

Voor het maken van een afspraak:

Telefoon 010 - 4135600 (maandag t/m donderdag)

Eethuis

Iedere dinsdag-, donderdag- en vrijdagavond
→ 17:30 - 18.30 uur

Voedselbank

Elke vrijdag → 9:30 - 11:30 uur

Juridisch inlooppreekuur

Iedere dinsdagmiddag → 13:00 - 17:00 uur

Vluchtelingenspreekuur

Iedere dinsdag → vanaf 11.00 uur

Iedere donderdag → vanaf 14.00 uur

Maatschappelijk werk spreekuur

Iedere dinsdag → van 9.30 - 16.00 uur

Iedere donderdag → van 9.30 - 12.00 uur

Kledinghuis

Dinsdag-, donderdag- en vrijdag

→ 9:00 - 16.00 uur

Taallessen / Muziekavond

(voor informatie: www.pauluskerkrotterdam.nl)

Avondgebed

Iedere vrijdagavond → 20:00 uur

Kerkcafé

Iedere werkdag → 12:00 - 13:00 uur

Zondagmiddag → 16:30

Kerkdienst

Elke 1e zondag van de maand → 10:30 uur

Begeleide stilteviering

Elke 2e zondag van de maand → 10:30 uur

Engelstalige dienst

Elke 3e zondag van de maand → 10:30 uur

Wake bij Detentiecentrum Rotterdam (Zestienhoven)

Elke 1e zondag van de maand

→ 19:00 - 20:00 uur

Bezoekadres Pauluskerk:

Mauritsweg 20, 3012 JR Rotterdam.

Voor meer informatie over activiteiten van de Pauluskerk zie ook www.pauluskerkrotterdam.nl

COLOFON

Pauluswerk beschrijft activiteiten van de Pauluskerk en is bedoeld voor leden, vrienden en belangstellenden van de Pauluskerk.

REDACTIE

Dick Couvée, Corien de Gier en Hans Valkenburg. Het eerstvolgende nummer verschijnt februari 2016. Reacties, mededelingen en bijdragen voor dit nummer kunnen tot uiterlijk 22 januari 2016 gestuurd worden naar: Stichting Samen 010, Hang 7, 3011 GG Rotterdam tel.: 010 - 466 67 22 e-mail: info@samem010.nl Plaatsing is ter beoordeling aan de redactie. Ontwerp: Studio Voetnoot, Utrecht Druk: Drukkerij Kapsenberg van Waesberge, Rotterdam